

- (1) All questions are compulsory  
(2) All questions carry equal marks.  
(3) Figures to the right indicate marks to the sub-questions

**1. Answer any two of the following :**

- (a) Explain the career and achievements of Ashoka- the great. 10  
(b) Discuss the contributions of Satavahanas to Indian history. 10  
(c) Explain Mauryan administration. 10

**2. Answer any two of the following :**

- (a) Describe the career and achievements of Samudragupta. 10  
(b) Why is Gupta age known as classical age. 10  
(c) Explain the social and the economic life of Guptas. 10

**3. Answer any two of the following :**

- (a) Trace the conditions that led to the accession of Harshavardan. 10  
(b) State the Rajput rulers in the different regions of north and central India. 10  
(c) Explain the circumstances that led to the invasion of Sindh by the Arabs. 10

**4. Answer any two of the following :**

- (a) Describe Pulakesin II as a great conqueror 10  
(b) State the contributions of Pallavas. 10  
(c) Discuss the influence of Indian culture on the people of south east Asia. 10

**5. Write short notes on (Any two)** 20

- (a) King Kanishka  
(b) Downfall of Gupta Empire .  
(c) Administration of Harshavardan  
(d) Chola's contribution
-

Date: 5/11/19

(मराठी भाषांतर)

(वेळ ३ तास)

(एकूण गुण १००)

सुचना :- १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत .

२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत .

३) उजवीकडील अंक उपप्रश्नांचे गुण दर्शवतात .

१. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा .

- अ) सम्राट अशोकाची कामगिरी व यशाचे वर्णन करा . १०  
ब) भारतीय इतिहासातील सातवाहनांच्या योगदानाची चर्चा करा . १०  
क) मौर्याचे प्रशासन वर्णन करा . १०

२. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा .

- अ) समुद्रगुप्ताची कामगिरी व त्याला मिळालेल्या यशाचा आढावा घ्या . १०  
ब) गुप्त कालाला शास्त्रीय युग असे का म्हणतात? १०  
क) गुप्त कालातील सामाजिक व आर्थिक जीवनाचे वर्णन करा . १०

३. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा .

- अ) हर्षवर्धन कालीन परिस्थितीचा आढावा घ्या . १०  
ब) उत्तर व मध्य भारतातील वेगवेगळ्या रजपुत सत्ताधीशांची माहिती सांगा . १०  
क) अरबांचे सिंध वरील आक्रमणाचे परिणाम वर्णन करा . १०

४. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा .

- अ) महान विजेता म्हणून पुलकेशी दुसरा याचे वर्णन करा . १०  
ब) पल्लवांचे योगदान सांगा १०  
क) आग्नेय आशियातील भारतीय संस्कृतीच्या प्रसाराची चर्चा करा . १०

५. टिपा लिहा . (कोणत्याही दोन)

- अ) राज कनिष्क १०  
ब) गुप्त साम्राज्याचा च्हास १०  
क) हर्षवर्धनाचे प्रशासन १०  
ड) चोलांचे योगदान १०